

TILLEGG 3 TIL VEDLEGG VIII

LIECHTENSTEIN – BINDINGSLISTE OVER SPESIFIKKE FORPLIKTELSE

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
I HORIZONTAL FORPLIKTELSE¹			
ALLE SEKTORER MEDTATT I DENNE LISTEN			
Forpliktelsesnivået i en bestemt sektor skal ikke fortolkes slik at det trer i stedet for forpliktelsesnivået som gjelder for en annen tjenestesektor der en slik tjeneste er en innsatsfaktor, eller som den på annen måte er forbundet med. CPC-numre angitt i parentes viser til FNs foreløpige sentrale produktgruppering (Statistical Papers Series M No. 77, Provisional Central Product Classification, Department of International Economics and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991).			
	1) Ingen	1) Ubundet når det gjelder subsidier, skattemessige oppmuntringer og skattekreditter Den behandling som gis datterselskaper av selskaper fra tredjeland som er opprettet i samsvar med en EØS-medlemsstats lovgivning og har forretningskontor, hovedadministrasjon eller hovedforetak i en EØS-medlemsstat, gis ikke til filialer eller agenturer opprettet i en EØS-medlemsstat av et selskap fra et tredjeland.	

¹ Liechtenstein henviser til landets spesielle geografiske beliggenhet, til sine begrensede ressurser og det begrensede arbeidsmarkedet. Liechtenstein kan derfor bare forplikte sin tjenestesektor med de forbehold som er nevnt i del I og del II.

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	2) Ingen 3) En juridisk persons etablering av kommersiell tilstedeværelse (herunder filialer) er underlagt krav om at det ikke foreligger noen hindring ut fra nasjonaløkonomiske hensyn (balansert andel av nasjonal og utenlandsk kapital, balansert antall utlendinger i forhold til den fastboende befolkningen, balansert andel av det samlede antall arbeidsplasser i økonomien i forhold til den fastboende befolkningen, balansert geografisk situasjon og balansert utvikling i den nasjonale økonomien, mellom og innenfor de enkelte sektorer).	Mindre gunstig behandling kan gis datterselskaper fra tredjeland som bare har sitt forretningskontor på en EØS-medlemsstats territorium, med mindre de viser at de har en reell og kontinuerlig tilknytning til en av EØS-medlemsstatenes økonomi. 2) Ubundet når det gjelder subsidier, skattemessige oppmuntringer og skattekreditter 3) En enkeltpersons etablering av kommersiell tilstedeværelse er underlagt krav om forutgående opphold av en bestemt varighet og fast bopel i Liechtenstein. Han/hun må inneha offentlig anerkjente yrkeskvalifikasjoner innenfor det aktuelle feltet. En juridisk persons etablering av kommersiell tilstedeværelse (herunder filialer) er underlagt følgende krav: Minst en av lederne må oppfylle kravet om forutgående opphold av en bestemt varighet og fast bopel i Liechtenstein.	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
		Han/hun må inneha offentlig anerkjente yrkeskvalifikasjoner innenfor det aktuelle feltet. Flertallet av de administrative lederne (som har fullmakt til å forvalte og representere den juridiske personen) må være bosatt i Liechtenstein og må enten være borgere av Liechtenstein eller ha forutgående opphold av en bestemt varighet i Liechtenstein. Ansvarlige selskaper og kommandittselskaper må oppfylle samme vilkår som foretak med begrenset ansvar (juridisk person). I tillegg må flertallet av medeierne være borgere av Liechtenstein eller ha forutgående opphold av en bestemt varighet i Liechtenstein. Liechtensteins selskapsrett har ikke noe forbud mot at aksjeselskaper i sine vedtekter fastsetter utelukkelse eller begrensning av overdragelse av aksjer utstedt på navn.	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
		Den behandling som gis datterselskaper av selskaper fra tredjeland som er opprettet i samsvar med en EØS-medlemsstats lovgivning og har forretningskontor, hovedadministrasjon eller hovedforetak i en EØS-medlemsstat, gis ikke til filialer eller agenturer opprettet i en EØS-medlemsstat av et selskap fra et tredjeland. Mindre gunstig behandling kan gis datterselskaper fra tredjeland som bare har sitt forretningskontor på en EØS-medlemsstats territorium, med mindre de viser at de har en reell og kontinuerlig tilknytning til en av EØS-medlemsstatenes økonomi. Alt erverv av fast eiendom krever tillatelse. Slik tillatelse gis bare dersom det oppgis et reelt og påvist behov med hensyn til bolig eller forretning, og dersom krav om opphold av en bestemt varighet er oppfylt. Ikke-fastboende har ikke adgang til å erverve fast eiendom.	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	4) Ubundet, unntatt for tiltak i forbindelse med innreise og midlertidig opphold for fysiske personer (heretter kalt "personer") som hører inn under de kategorier som er definert i avsnitt I nedenfor, og med forbehold for følgende begrensninger og vilkår og for de begrensninger på og vilkår for nasjonal behandling som er oppført i kolonnen for nasjonal behandling: Utenlandske tjenesteytere må ha tillatelse til innreise og opphold i Liechtenstein (krav om oppholds- og arbeidstillatelse). Tillatelse gis med forbehold for tiltak som fastsetter en øvre grense for antall innvilgede arbeidstillatelser. For viktig personell, slik det er definert i avsnitt I nedenfor, er oppholdsperioden begrenset til tre år. Personer som oppholder seg i eller ankommer Liechtenstein med en åpen eller fornybar oppholdstillatelse basert på en ansettelseskontrakt som ikke er begrenset i tid med hensyn til Liechtenstein, regnes ikke som personer som bor i eller ankommer Liechtenstein med midlertidig opphold eller midlertidig arbeid i Liechtenstein som formål.	4) Ubundet, unntatt for tiltak i forbindelse med de kategorier av fysiske personer som er nevnt i kolonnen for markedsadgang, og med forbehold for følgende begrensninger og vilkår: Gjeldende arbeidsvilkår i bransjen og på arbeidsplassen fastsatt ved lov og/eller i kollektiv avtale (med hensyn til avlønning, arbeidstid osv.), tiltak for å begrense yrkesmobiliteten, bestemmelser om lovfestede trygdeordninger og offentlige pensjonsordninger (med hensyn til opptjeningstid, krav til bosted osv.) og alle andre bestemmelser i lovgivningen om immigrasjon, innreise, opphold og arbeid. Foretak som har slike personer i arbeid, skal på anmodning samarbeide med de myndigheter som er ansvarlige for å håndheve disse tiltakene.	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	I. <u>Viktige personer som overføres til Liechtenstein internt innenfor et firma eller et selskap (bedriftsinternt overførte medarbeidere)</u> Som viktige regnes de personer som er definert i detalj nedenfor og er ansatt i et firma eller et selskap (heretter kalt "foretak") som tilbyr tjenester i Liechtenstein gjennom en filial eller et datterselskap opprettet i Liechtenstein, og som har vært ansatt i foretaket utenfor Liechtenstein i minst ett år umiddelbart før de søker om adgang til landet: a) <u>Overordnede ledere og toppledere:</u> personer som primært leder foretaket eller en av dets avdelinger, og som bare er underlagt generelt tilsyn av eller får generelle instruksjoner fra den øverste ledelsen, styret eller foretakets aksjonærer.		
	Overordnede ledere og toppledere utfører normalt ikke oppgaver som er direkte knyttet til selve ytelsen av foretakets tjenester.		

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	b) Spesialister : høyt kvalifiserte personer som er viktige for ytelsen av en bestemt tjeneste i et foretak på grunn av sin fagkunnskap på høyt nivå når det gjelder tjenester, forskningsutstyr, teknikker eller ledelsen av foretaket.		

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
II. FORPLIKTELSE INNEN BESTEMTE SEKTORER			
1. FORRETNINGS-TJENESTER			
A. <u>Profesjonelle tjenester</u>			
a) Juridiske tjenester			
- Rådgivning om hjemlandets lovgivning og folkerett (med unntak av Liechtensteins lovgivning) (del av CPC 861)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
b) Regnskapsførings-, revisjons- og bokførings- tjenester - Regnskapsførings- og revisjonstjenester (CPC 8621)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utenlandsk egenkapital er begrenset til 49 prosent. Andelen stemmeretter på utenlandske hender må ikke overstige 49 prosent. Minst ett medlem av administrasjonsorganet med fullmakt til å forvalte og representere må være borger av Liechtenstein bosatt i Liechtenstein, inneha autorisasjon til å drive yrkesaktivitet som revisor og må arbeide på heltid for den juridiske personen. Flertallet av medlemmene av administrasjonsorganet må inneha autorisasjon til å drive yrkesaktivitet som revisor. 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
- Bokføringstjenester, med unntak av selvangivelse (CPC 8622)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
c) Skatterådgivningstjenester (CPC 863)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utenlandsk egenkapital er begrenset til 49 prosent. Andelen stemmeretter på utenlandske hender må ikke overstige 49 prosent. Minst ett medlem av administrasjonsorganet med fullmakt til å forvalte og representere må være borger av Liechtenstein bosatt i Liechtenstein, inneha autorisasjon til å drive yrkesaktivitet som revisor eller depotmottaker og må arbeide på heltid for den juridiske personen. 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ubundet 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
d) Arkitekttjenester (CPC 8671)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
e) Ingeniørtjenester (CPC 8672)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Statsborgerskap i Liechtenstein er nødvendig for landmåling for offentlige formål (utenlandske landmålere kan likevel arbeide under tilsyn av en autorisert landmåler fra Liechtenstein). 2) Ingen 3) Statsborgerskap i Liechtenstein er nødvendig for landmåling for offentlige formål (utenlandske landmålere kan likevel arbeide under tilsyn av en autorisert landmåler fra Liechtenstein). 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; statsborgerskap i Liechtenstein er nødvendig for landmåling for offentlige formål (utenlandske landmålere kan likevel arbeide under tilsyn av en autorisert landmåler fra Liechtenstein).	
f) Integrerte ingeniørtjenester (CPC 8673)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
g) Byplanleggings- og landskapsarkitekttenester (CPC 8674)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
B. <u>Datatjenester og tilknyttede tjenester</u> (CPC 841–CPC 845, CPC 8491)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
C. <u>Tjenester innen forskning og utvikling (FoU)</u> - FoU-tjenester innenfor naturvitenskapelige felt, unntatt prosjekter helt eller delvis finansiert av offentlige midler (del av CPC 851)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
- FoU-tjenester innenfor samfunnsvitenskapelige felt, unntatt prosjekter helt eller delvis finansiert av offentlige midler (del av CPC 852)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
- Tverrfaglige FoU-tjenester, unntatt prosjekter helt eller delvis finansiert av offentlige midler (del av CPC 853)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
E. <u>Utleie-/leasingtjenester uten operatører</u> c) I tilknytning til annet transportmateriell (CPC 83101 + CPC 83102 + CPC 83105)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
d) I tilknytning til annet maskineri og utstyr (CPC 83106–CPC 83109)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
F. <u>Andre forretningstjenester</u> a) Reklametjenester - Reklametjenester (herunder direkte reklame), unntatt utendørsreklame, reklame for varer underlagt importtillatelse samt legemidler, alkohol, tobakk, giftige stoffer, sprengstoff, våpen og ammunisjon (del av CPC 8711 + del av CPC 8712)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
b) Markedsundersøkelser og opinionsmålinger (CPC 864)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
c) Bedriftsrådgivning (CPC 865)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
d) Tjenester i tilknytning til bedriftsrådgivning (CPC 866)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
e) Teknisk prøving og analyse (CPC 8676)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
f) Tjenester i tilknytning til landbruk, jakt og skogbruk - Konsulenttjenester innen landbruk, jakt og skogbruk (del av CPC 881)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
g) Tjenester i tilknytning til fiske - Konsulenttjenester i tilknytning til fiske (del av CPC 882)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
h) Tjenester i tilknytning til gruvedrift			
- Tjenester i tilknytning til gruvedrift, unntatt prospektering, oppmåling, skjerping og utvinning (del av CPC 883 + del av CPC 5115)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
i) Tjenester i tilknytning til produksjon			
- Konsulenttjenester i tilknytning til produksjon (del av CPC 884 + del av CPC 885)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
m) Tilknyttet teknisk-vitenskapelig konsulentvirksomhet - Tilknyttet teknisk-vitenskapelig konsulentvirksomhet, unntatt prospektering, oppmåling, skjerping og utvinning (del av CPC 8675)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
n) Vedlikehold og reparasjon av utstyr (omfatter ikke skip, luftfartøyer eller annet transportmateriell) (CPC 633 + CPC 8861–CPC 8866)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; for undersektor CPC 633 kreves det kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; for undersektor CPC 633 kreves det kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
o) Rengjøring av bygninger - Tjenester i tilknytning til rengjøring av bygninger (CPC 874 med unntak av CPC 87409)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; for undersektor CPC 633 kreves det kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; for undersektor CPC 633 kreves det kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
p) Fotografiske tjenester (CPC 875)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
q) Emballeringstjenester (CPC 876)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; for undersektor CPC 633 kreves det kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; for undersektor CPC 633 kreves det kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	
r) Trykkeri- og forlagsvirksomhet (CPC 88442)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
2. KOMMUNIKASJONS-TJENESTER			
A. <u>Forbedrede/verdiøkende teletjenester</u>			
Alminnelig vilkår som gjelder for alle telekommunikasjonssektorer: nasjonalt monopol på nettinfrastruktur, tjenester må ytes over det offentlige nettet eller over leide linjer; trådløse nett underlagt konsesjonskrav; prising av leide linjer ikke volumavhengig, tilkopling til det offentlige nettet mulig.			
Elektronisk post (del av CPC 7523)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
Talepost (del av CPC 7523)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
Online-informasjon og gjenfinning i databaser (del av CPC 7523)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
Elektronisk datautveksling (EDI) (del av CPC 7523)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
Forbedrede/verdiøkende fakstjenester (del av CPC 7523)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
Kode- og protokolloversetting	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
Online-informasjon og/eller databehandling (del av CPC 843)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
Videotekst	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
Forbedrede/verdiøkende tjenester basert på konsesjonerte trådløse nett, herunder forbedrede/verdiøkende personsøketjenester, unntatt taleoverføring	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
4. DISTRIBUSJONS-TJENESTER			
A. <u>Provisjonsagenters tjenester</u> - Provisjonsagenters tjenester, unntatt tjenester knyttet til varer underlagt importtillatelse og tjenester knyttet til legemidler, giftige stoffer, sprengstoff, våpen og ammunisjon samt edle metaller (del av CPC 6211)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
B. <u>Engroshandelstjenester</u> - Engroshandelstjenester, unntatt tjenester knyttet til varer underlagt importtillatelse og tjenester knyttet til legemidler, giftige stoffer, sprengstoff, våpen og ammunisjon samt edle metaller (del av CPC 622)	1) Ingen 2) Ingen 3) Restriksjoner på salgsareal 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
C. <u>Detaljhandelstjenester</u> - Detaljhandelstjenester, unntatt tjenester knyttet til varer underlagt importtillatelse og tjenester knyttet til legemidler, giftige stoffer, sprengstoff, våpen og ammunisjon samt edle metaller; omfatter ikke detaljsalg via mobile salgsenheter (del av CPC 631 + del av CPC 632 + del av CPC 6111 + del av CPC 6113 + del av CPC 6121)	1) Ingen 2) Ingen 3) Restriksjoner på salgsareal 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; det kreves kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; det kreves kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	
D. <u>Franchising</u> (CPC 8929)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
5. UTDANNINGS-TJENESTER			
Private utdanningstjenester:			
- Tjenester innen obligatorisk skolegang (barne- og ungdomstrinn)	1) Ubundet 2) Ubundet 3) Utlendinger kan opprette kommersiell tilstedeværelse bare dersom de er organisert som juridisk person i henhold til Liechtensteins lovgivning 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
- Tjenester innen ikke-obligatorisk videregående utdanning (videregående nivå)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utlendinger kan opprette kommersiell tilstedeværelse bare dersom de er organisert som juridisk person i henhold til Liechtensteins lovgivning 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
- Tjenester innen høyere utdanning (CPC 923)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utlendinger kan opprette kommersiell tilstedeværelse bare dersom de er organisert som juridisk person i henhold til Liechtensteins lovgivning 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
- Voksenopplærings-tjenester (CPC 924)	1) Ingen 2) Ingen 3) Utlendinger kan opprette kommersiell tilstedeværelse bare dersom de er organisert som juridisk person i henhold til Liechtensteins lovgivning 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
6. MILJØTJENESTER ¹			
A. <u>Kloakk- og avløpstjenester</u> (CPC 9401)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
B. <u>Renovasjonstjenester</u> (CPC 9402)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen; ubundet når det gjelder fyllplasser 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; det kreves kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; det kreves kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	

¹ Ingenting i denne forpliktelsen skal fortolkes slik at den omfatter offentlige anlegg, enten de eies og drives av kommuner eller av Liechtensteins regjering, eller er satt ut på kontrakt av dem.

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
C. <u>Hygienisering og liknende tjenester</u> (CPC 9403)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; det kreves kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I; det kreves kommersiell tilstedeværelse i Liechtenstein	
D. <u>Andre miljøtjenester</u> (CPC 9404 + CPC 9405 + CPC 9406 + del av CPC 9409)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
9. REISELIV OG REISERELATERTE TJENESTER			
A. <u>Hoteller og restauranter</u> (herunder catering) (CPC 641–CPC 643)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart, med unntak av ubundet for catering (CPC 6423) 2) Ingen 3) Bevilling gis bare dersom det foreligger et behov for restauranter (vurdering av økonomiske behov er basert på kriterier som befolkning, grad av tettbebyggelse, type strøk, turistmessig interesse, antall nåværende restauranter). 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart, med unntak av ubundet for catering (CPC 6423) 2) Ingen 3) Det kan kreves at man består en eksamen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
B. <u>Reisebyrå- og turoperatørtjenester</u> (CPC 7471)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
C. <u>Reiseledertjenester</u> (CPC 7472)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
10. REKREASJONS-, KULTUR- OG IDRETTSTJENESTER (som ikke er audiovisuelle tjenester)			
B. <u>Nyhetsbyråttjenester</u> (CPC 962)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
D. <u>Idrettstjenester og andre rekreasjonstjenester</u> - Idrettstjenester (CPC 9641)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
11. TRANSPORTTJENESTER			
F. <u>Veitransporttjenester</u> a) Passasjertransport - bare regulære ”lukket dør”-turer (del av CPC 7121)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
- tilfeldig transport, unntatt transport uten last ("empty entrance"), kabotasje og drosjetjenester (del av CPC 7122)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
c) Utleie av nyttekjøretøyer med operatør (CPC 7124)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
d) Vedlikehold og reparasjon av veitransportmateriell (CPC 6112 + CPC 8867)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	

Ytelsesmåter: 1) Tjenesteytelse over landegrensene 2) Utenlands forbruk 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Begrensninger på markedsadgang	Begrensninger på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
H. <u>Hjelpetjenester innen alle typer transport</u>			
a) Laste- og lossetjenester (CPC 741)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
b) Oppbevarings- og lagertjenester (CPC 742)	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ubundet, fordi det ikke er teknisk gjennomførbart 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	
c), d) Speditørtjenester og andre hjelpetjenester innen transport, unntatt lokal henting og levering (CPC 748 + del av CPC 749)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, med unntak av det som er anført i del I	